

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér
Nyittéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőket és a velünk összekötöttségben levő hird. irodák árengedelményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A közírók a szerkesztőséghez küldendőik.

Kéziratok vissza nem adódnak.

SZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.
FŐMUNKATÁRS JAROSS FERENC.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Polgári fiúiskola.

Lapunk hasábjain már többször agítáltunk amellett, hogy Léva város polgári fiúiskola állíttassék fel, melynek hiányát leginkább a lévai és harsmgyei tekintélyes számu iparosság érzi.

Vármegyénkben három középiskola van, amely sok is ahhoz, hogy a tudományos pályára készülő ifjúságot az érettségi vizsgálatig vezesse. Azonban ezeknek elensúlyozására alig van iskolánk, mely a polgárság érdekeit szolgálja. Egy olyan városnak, mint Léva, ahol a közel tízezer lakos közül kétharmadrész az iparos- és kereskedő-osztályhoz tartozik, — feltétlenül szüksége van ilyen iskolára.

De a polgári fiúiskola, mint a praktikus életre nevelő intézmény, — egyszersmint az alsóbb kőtisztviselői, katonai, kereskedelmi, ipari és gazdasági pályákra is előkészítő iskolát képezvén, — kétségtelen fontossága annál inkább előtérbe nyomult, mert a világháboru igazolta azt, hogy a gyakorlati pályákra nevelt németek győzelmeinek részeseivé lettek a nagyszámu polgári és ipariskolák azzalt, hogy ezek készítették elő és fokozták a középosztályban azt az érzéket, hogy a földmíveléssel együtt erős iparos-osztály is fejlődjék.

Ezen eszméktől áthatva a polgári fiúiskola létesítése ügyében újabb mozgalom indult meg városunkban azzal, hogy a kereskedő- és iparos-tanone iskolák felügyelő bizottságának f. hó 9.-én tartott ülésén *Holtó* Sándor elnök a polgári fiúiskolának sürgős létesítésére vonatkozóan minden tekintetben jól és alaposan megindokolt előterjesztést nyújtott be, amelyet a bizottság egyhangulag magáévá tett és elhatározta, hogy a polgármesterhez intézendő átiratában is szorgalmazni fogja a városnak a nevezett iskolának lehetőleg már a jövő tanév kezdetén való felállítását. Hisszük, hogy Léva város képviselőtestülete méltányolni fogja az előterjesztésben foglaltakat és mindent elkövet, hogy városunk lakosságának ez a régi és jogos óhajata minél előbb teljesüljön.

A tartalmas és érvekben gazdag előterjesztésnek szövege a következő:

„A háboru negyedik esztendőjébe fordulva, mind országban jelentkezőnek annak tanúságai s az ebből folyó szükségességek tanúsítják. Mutatkoznak a hátrányok, melyek az előző idők malasztásából eredve,

őreztetik hatásukat, — jelentkezőnek a jövő szükségessérei előkészítését illetőleg. A mulasztásokra nézve a rekrimálás helyett a határozó készségnek kell lenni, hogy ökként azután a jobb jövőt meg lehessen alapozni, fel lehessen építeni.

A tetszőleg legfontosabbikra írást nem lehet kétség: a produktív bevezetkedésre a háboru után szükség lesz olyan mértékben, mint azt elődők a nemzeti életfolyamatukban nem érezték. Mert a jövő nagy problémái ott fognak elődlni, hogy az államok gazdasági teljesítőképességek határait mily mértékben tudják emelni, ezt a minden nemzetet feuttartó energiát milyen újabb t rületekre tudják kívánni, melyik régi területen lesznek képesek fokozni és a háboru alatt elpusztult erőt miként fogják mielő gyorsabban helyreállítani?

Minden termelés üstényezőit: természetet, tőkét, munkát kihasználva, fokozottan produktívabbá tenni kellünk. Magyarországnak kétszeresen sürgős lesz, ahhoz képest, hogy a vérben és talán gazdasági javakban is a háboru pusztításnak áldozt: kétségzerült nemzetek között — számuk és anyagi erőink arányában — az első helyen mi állunk. A háborus károk helyreállításá tehát nagy, nemzeti építő munkát íg követelni államtól, társadalmától egyaránt.

Nincs kétség benne, hogy az ország népességéhez képest amúgy is csekély iparosság sorsában nagy hiányok keletkeztek, mely hiányok gyors pótlásáról gondoskodni kell, — de ép oly szükség lesz a kipótolt iparos-népesség további fokozatos megerősítésére és gyors fejlesztésére, értelmi kiképzésére.

Amilyen nemzeti veszedelem volna nekünk, ha ezen kettős munka elvégzésére a feltételek nem állnának rendelkezésünkre, éppen oly biztató reménységgel, tudattal tekinthetünk a jövőbe: tudván, látván, hogy első soron természet viszonyaink, a hazai földjeink teljajódságai révén a kiaknázásra kész, gazdag terület vagyunk, ahol fokozott munkával, székretelennel, nemzeti erőink gyarapítására célzó törekvés mellett, nemzeti erőink forrásokat lehet meggyújtani. De sincs okunk rozigasodásra oly irányban sem, mintha népnünk, — tainkban nem volna meg a haladás iránt való kellő alkalmaszkodó készség; a 70%-nyi földműves magyarság gazdag tartalékát képezi a most még csak 13 %-os iparososztálynak.

Az idők és viszonyok sürgőtlen követelés hatására alatt Léva város iparos- és kereskedőtanone iskolájának Felügyelő Bizottsága a fentebb kifejtett gondolatok láncolatába következtetéseket illesztett be ama kívánásúkat, hogy a háboru utáni idők iparosnemzedéket itt nálunk is az idők és viszonyokat jobban megértő módon kell nevelni; — mert e tekintetben városunkban a multban is nagy hiányok és visszasságok uralkodtak.

A Bizottság, mint városunk ipar és kereskedelmi életének egyik hivatásos kulturányesztője kötelességének tartja — rámutatva a város lakosságának tisztas munkairos-foglalkozására és a város rendkívül kedvező természeti viszonyaira — hogy feladataink korszerű megoldásának előkészítését céljából haladéktalanul alapvető intézkedéseket tegyünk. Reményeink nézhetünk iskolai intézkedésekre a kormány, maga a kultus miniszter, aki az ipar és kereskedelmi intézmények fejlesztésére irányuló törekvéseknek legbízhatóbb nyilatkozója, a törvényhozás útján is meg fogja tenni ide vonatkozó intézkedéseit, hogy iskolai és ipari rendelkezések által a szükségesletek gyors kielégítést nyerjenek.

A Bizottság, mint követőntül magunkat érdeklő, arra kívánja a város közönségének figyelmét felhívni, hogy egy műveltség iparosság képzésére és kereskedő-osztály előkészítésére szolgáló iskolát, a polgárány igazai iskoláját, mint régebből nélkülözöttet, most volna ideje városunkban felállítani.

Ezen intézménynek, a polgári iskolának reformja éppen most a háboru folyama alatt a közeptökü iskolai háló rendszerese soru szinten kielégítő nyugvópontta jutott, amennyiben t. i. az életképes négy osztályú

afő tagozatban megállapodva szaktanfolyamokkal lesznek szervezendők. Nem szabad kétséget, hogy a háboru után ez a törvényes rendelkezése a gyakorlatba át fog viténi: a régiük megfelelő átvezetésével, újabbakkal a közönségséglet mérvéhez arányított felállításával.

Utóbbi tekintetben a helyesen felfogott tanügyi politika csak az lehet, hogy új iskola ott létesüljön, ahol arra a talaj megérett. Eltekintve attól a fentebb említett történelmi folytonosságtól, hogy Léva város lakosai eredetileg iparosnemzedék voltak, ahol a régi céhreudazer idején bősérmelő iparágak egész sora virágsott: a mai helyzet is az, hogy a vármegyében, sőt azok határain túl is jókora körletben sehol sincs annyi iparos egyült, mint nálunk. A tanügyi statisztika adatai szerint pedig iparos- és kereskedő tanone iskoláink növendéklétszám, s ehhez mért állami segítyük nagysága is álláudon ezt mutatja, a vármegye és a szomszéd vármegyék hasonló iskoláihoz viszonyítva. A háboru évei alatt pedig az a tünet mutatkozott, hogy a jövőben mind többen fognak nálunk az ipar és kereskedelmi teru elhelyezkedni, amennyiben t. i. a két nevezett iskola növendékeinek száma fokozatosan emelkedett.

A Bizottság meg van győződve arról, hogy ezen régtől megérett kérdés: városunkban a polgári fiúiskola felállításának kérdésének felvetése nem csak kor- és időszerte, de a megvalósítás lehetősége, kivitelemost a háboru végén elég biztató is.

Gyermekeinknek, az ipar teru elhelyezkedést keresőknek tehát modern alapu leendő kiképzéséről gondoskodni, rüdekre a gyakorlati élet eszmekörét szolgáló iskolának városunkban leendő felállítására a kellő lépéseket megtenni a közönségnek haladéktalan kötelessége. Ez a haladéktalanul való gondoskodás nemcsak a jövő megértését tünteti fel, hanem a Bizottság felfogása szerint — talán módunkban áll már ma megszerzeni az eszközöket, melyek az iskola felállításának biztosítására alkalmasak — a jelentkező társadalmi tényezőik figyelembe vétele mellett; feltétlenül számíthatunk emellett az államhathatós támogatására is.

A lévai kántortanítói állás kettéválasztása.

A kőnigargatási bíróságnak végleges és döntő ítéletével *Bokody István*, a lévai román katb. hitközség kántortanítója, szaktanácsosai állásában megerősítettvén, — a kántortanítóságról lemondott és hivataltát f. hó 1-én elfoglalta.

A megüresedett kántortanítói állásnak betöltéséről — mint értesültem — az iskolaszék legutóbbi ülésén már tanácskozott s a megbeszélés keretében ez a helyes és alaposan indokolt eszme merült fel, amelyet — tudomásom szerint — a kir. tanfelügyelővel együtt *Szakács Viktor* plébános is támogat, — hogy — amennyiben ezt a sokoldalú elfoglaltságát és leköötöttséget igénylő állást, a multak tapasztalatai után, egy embernek betölteni szinte fizikai lehetlenség, — az állást ketté kell választani, még pedig oly módon, hogy egy szakértő senőz megválasztásával karnagyj és külön tanerő alkalmazásával tanítói állás szerveztessék.

Ex a minden tekintetben előnyös megoldás, amely sem a városra, mint iskolafenntartóra, sem a hitközségre újabb terhet nem ró, — még azért is szükséges, hogy a meg-

választandó karnagy — osztálytanítással egyáltalán nem foglalkozván, — állandó egyházi ének-és zenekar vezetésével bísság meg. Léva városának népm. kath. hitközsége méltán várhatja, hogy nagyobb ünnepeken a templomban, az isteni tiszteletknél ének-és zenekar működjék közre; ez azonban csak úgy vihető keresztül, ha a szervező karnagy állást egy senkielőg képzett egyén tölti be.

Az ügynek anyagi kérdése — amint már említettem, — nem képezhet komolyabb akadályt, mert a megválasztandó karnagnak a szabad lakás mellett a vasúti állomás tól nem messze eső, most is jól jövedelmező és rövid idő múlva 40—50 ezer koronáért értékesíthető, majdnem 8 hold szántóföld, a városról évenként természetben kijáró illetmények, a stóla, a zárdában az énektanítás és ha képes a Róvicsky-zeneiskolában a hegedűt tanítani, — o'yan jövedelmot biztosítanak, amely méltó lesz állásához.

A karnagyválasztással kapcsolatos tanítói állás betöltésénél az iskolásoknak annak idején gondolni még arra is, hogy az iskolába olyan zenei képességgel bíró tanítót válasszon, aki szükség esetében a karnagy helyettesítésére alkalmas.

De városunk társadalmi életének fellendítése szempontjából még egy igen fontos érv szól amellett, hogy a hitközség a karnagyban kiváló erőt nyerjen, a'í a husz év előtt megszünt dalgyűjtemény, amely működésével nemcsak a jótékonyaság törén, hanem a város kulturális fejlődésében is nagy és elsőrendű tényező volt, — új életre keltse, illetőleg a háború után újból szervezze; mert ez idő szerint a városunkban levő tehetséges és arra hivatott egyének közül hivatalos elfoglaltsága miatt egy sem vállalkozhatik erre a szép és nemes feladatra.

A főgyűlésmegyei hatósággal Léva városa, mint a római kath. elemi fiúiskola fenntartója, már éveivel ezelőtt azon elvi megállapodásra jutott, hogy a nevezett iskolának tanítóit az iskolaszék, a kántortanító szobában a város képviselőtestülete választja.

Hiszem, hogy a képviselőtestület tagjai — amint ez már a múltban meg is történt, — teljes készséggel azt a jelöllet fogják megválasztani karnagnak, akit a zenei szakértőkből alakított bíráló bizottság véleménye alapján az iskolaszék óhajt.

A kántortanítói állás kettéválasztásának eszméjét, amely már igen széles körben pártolásra talált, azon reményben hoztam a nyilvánosság elé, hogy azt az illetékes faktorok, a római kath. hitközség, a tanügy és társadalmi életünk érdekében, — komoly megfontolás után meg is fogják valósítani.

Jaross Ferenc.

Élelmiszerhiány az ellenséges és a semleges külföldön.

Anglia kevéssel a háború megindulása után ostromot várhoz hasonlított a központi hatalmak helyzetét. Ez a hasonlat most már nemcsak Angliára és a többi ellenséges államra, hanem a legtöbb semlegesre, mondhatni az egész világra áll. Egy francia nemrég fenyegető világségről beszélt, amelynek legtöbb oka nem a közvetlen háborús pusztításokban és akadályokban rejlik, hanem abban, hogy a talaj nem termel elég élelmiszert, miután földmívelések híján nem trágyázható kellően. Bizonyos, hogy jelenleg a legtöbb állam szükében van az élelmiszereknek és ezek az államok most egyre nagyobb mértékben kénytelenek utánozni a központi hatalmak kigunyolt adagolási rendszerét.

Angliában nagy a cukor-, burgonya- és liszthiány, és az új termésig minden hónapban rosszabbodással fenyeget. A tejhiány most kezdődik és a tejárak emelésével próbálják megelőzni. A tengeraltjáró-háború következtében sok egyéb élelmiszerben is nagy a szükség, de ezt a külföld előtt azzal leplezik, hogy a kormány, amelynek kezében van a bevétel, ura,ja a kereskedelmet és ideig-óráig érvényesítheti maximális árait. A jegyrendszer Angliában mint német rendszert perhorreszkálják. De mert az önkéntes adagolás eddig eredménytelennek mutatkozott, kénytelenek kerülni úton bevezetni a kényszeradagolást. Így például a nyilvános éttermek adagolását a tulajdonosok őrzik ellen. A háztartási fogyasztást a detailkereskedők vásárló-lajstromával igyekeznek korlátozni: az egyes háztartások valamelyik üzletben bejelentik heti szükségletüket, a több kereskedőnél való beiratkozást vagy bevásárlást szigorúan büntetik, másrészt az üzlettulajdonos csak a bejegyzett vásárlóknak adhat árut.

Franciaországban egyelőre csak a cukor jegyet vezették be (hetenként és fejenként 750 gramm.) A burgonya-hiány óriási és legutóbb azzal is súlyosbodott, hogy a visszaterő fagy nagy mennyiségeket — vetőburgonyát is — tönkretett. A kenyér nem olyan drága mint Angliában, de a minősége egyre rosszabb. A vaj a maximális árak bevezetése óta eltűnt a piacról. A különböző cikkek jegyrendszerének kérdése állandóan nyilvános megvitatás tárgya. Itt is a közelgő éhínségtől tartanak.

Itália kormányában és az általa létesített bizottságokban a legnagyobb nyugtalanság mutatkozik. Minden lehetőt megpróbálnak, egyik rendszabályt a másikkal ütnek agyon. Nagy a hiány kenyérben, lisztben, cukorban, rizsben és burgonyában. Az édes ségek nagy mértékben való előállítás: tilos. Csak egyszaknyeret szabad sütni, de ennek is alkalmatlan, elviselhetetlen formát találtak. Ezen persze változtatni kellett, mint ahogy az áraknál és egyéb kérdésekben is a legszerecséltenebb bábáskodást visznek véghez. Egy kormányutasítás április elejére kilátásba helyezte a kenyér-, liszt-, cukor, zsír és rizs-jegyek bevezetését és pedig minden vidéken más arányban egyelőre, úgy látszik, csak egyes városokban hozták be a zsír és egyéb jegyvet. A kenyérgyék bevezetését megint elhalasztották, ezt afféle ultima rációnak tartogtják. A hatóságok valószínűleg úgy járnak vele, mint a cukorjegyekkel. Mikor a cukorjegyeket bevezették, már kevés cukor volt készletben, a cukorjegyeket nem tudták beváltani, úgy, hogy jelenleg a cukorjegyek rendszerét felfüggesztették és a cukorkereskedelmet államosítani akarják. Hogy ez cukorjegyek, sőt talán cukor nélkül mennyit használ, azt nehéz belátni.

Oroszország élelmiszerhiányának ismereteket. Pedig Oroszországban az önellátás (autarkia) előfeltételei jobban megvoltak, mint bárhol. A talajtermelés a háború miatt csak 10—20 százalékkal csökkent és a termés a belföld szükségleteit bőven fedezhette volna. De a szervezatlenségnek és a szállítási nehézségeknek az lett a következménye, hogy különösen a nagyvárosok élelmiszer nélkül maradtak és ki voltak téve az éhínségnek. Főképp szénben, kenyérben és cukorban nagy a hiány. A lengyelországi cukortermelés elmaradása is éreztette hatását. Vállalkozó szellemű kereskedők megpróbálták, hogy óriási árakon Kinából hozzanak be cukrot, de ennek a behozatalnak is — mint a többinek — szállítási nehézségek álltak útját. A forradalmi kormány a legnyomóbb erőfeszítéseket tette, hogy az élelmiszerhiányt megszüntesse, különösen Pétervárott és Moszkvában. Városi önkormányzatokat szerveztek, a kereskedők már csak felelemből is odaadták készleteiket, afféle jegyrendszer is vezettek be, azonkívül a szállítási tekintetben a főváros lakosságát még a csapatok rováására is előnyben részesítették. A viszonyok néhány napra meg is javultak, de tartósan nem boldogulhat semmiféle kormány. A múlt bűnét nem lehet egyhamar helyrehozni.

A semleges államok közül Svajce volt az első, amely állami intézkedésekre szorult. Először behozták a hústalan napokat, azután bevezették a cukor és a zsírjegyet. Előke-születben van a kenyér-, zsír- és olajjegyek bevezetése. A burgonyakeszleteket nemrég elkobozták. A lisztkészletek már csak körülbelül öt hónapra elegendők és a csetei kikötőn át havonta legföllebb fél hónapra való liszt érkezik az országba. A tejárakat, amelyek emelkedését a szövetségi kormány eddig minden eszközzel akadályozta, mégis föl kell emelni, mert a tejtermelés nagyon csökkent.

Az Egyesült Államokban már a semlegeség idején roppantul drága volt az étel; az ántant-államokba való kivitel erőszakolása és a termés csökkenése miatt. Mikor a kongresszus megjelent a háborút, Newyorkban és Chicagóban a buzárák háromszor oly magasabbak, mint 1914-ben, lényegesen magasabbak, mint Németországban. Erdemes lesz megfigyelni, micsoda árak és jelenségek lesznek a fegyverkezés erőszakolásának következménye.

Különbélek.

— **Augusztus főhercegnő nyaralása.** Augusztus főhercegeasszony az általa gondozott kórházak megsemmisítése után e héten ismét visszatért Kistapolcsányba, ahol tudvalevőleg szintén szamaritanus működtet fejt ki. A főhercegi család általában az egész nyarat Kistapolcsányban tölti és csak a főhercegnő fog felváltva ott és Budapesten tartózkodni.

— **A vármegye új főispánja.** A király a belügyminiszter előterjesztésére Beniczky Ödön volt országgyűlési képviselőt nevezte ki Barsvármegye főispánjává, akit őszinte tisztelettel és a legszívegyesbben üdvözlünk vármegyénk élén.

— **Felügyelő bizottsági gyűlés.** A lévai kereskedő- és iparostanonc iskolák felügyelő-bizottsága e hó 9-én, Holló Sándor elnökségével alakuló s egyben tanévnyitó gyűlést tartott, amelyen az alakulást egyhangúlag így ejtette szó: elnök: Holló Sándor, alelnök: Stekács Viktor, jegyzők: Kriek Jenő és Jaross Ferenc, gondnok: Borsányi Béla. — Választás után Ghimesy János, az iparostanonc iskolák igazgatói teljesítették be és fel is olvasták kimerítő évi jelentésüket; a két jelentést a bizottság örömmel vette tudomásul és úgy az igazgatóknak, mint a tanítványoknak tanítóknak, akik a mostani nehezes viszonyok között is kitartó szorgalmuk mellett a legesetebb eredménnyel végezték kötelességüket, — teljes elismerésért fejezte ki. A fa-és fémipari szakrjaknak tanításával a művészeti és felsőbb ipari iskolát végzett Taby Lajos bisatott meg, aki a szakrjak tanításában már a múlt tanév folyamán is igen szép sikert mutatott fel. A szaktanácsnokká választott Tokoly Istvánnak a kereskedőtanonciskola tanítói állásáról való lemondását a bizottság őszinte sajnálattal vette tudomásul s amikor éveken át tanúsított buzgalmaért köszönetét jegyzőkönyvileg is nyilvánította, egyúttal azon reménynek ad kifejezést, hogy a szaktanácsnok, mint tanügyi előadó, új hivatalában jókora rutinnal fogja táogatni a tanonciskolákat. A bizottság e lemondás miatt megüresedett állást Sinkovits Ferenc kegyesrendi főgimn. tanárral ohajtaná betölteni, aki előzőleg évek hosszu során át egyik szakavató, pártatlan szorgalmu tagja volt az iskola tanestületének és időközben csak azért lépett vissza az iskolától, mert a rendkormány igazgatónak nevezte ki. Ezen határozatról a bizottság a rendkormány átirattal kísért jegyzőkönyvi kivonatban értesíti. Holló Sándor elnöknek Lévan egy polgári fiúisko'a felállítására tárgyában beadott és lapunk mai számában közölt előterjesztését hálás közörellet fogadta a bizottság és intézkedett aszint, hogy az előterjesztés a legmelegebb ajánlattal haladéktalanul a polgármesterhez tészesék át. Végül a bizottság a két iskolának a jövő tanévre eső költségvetési előirányzatát állapította meg.

Milyen tankönyveket nem kell vásárolni? A közoktatásiügyi miniszter közreendeleiben arról értesítette az összes iskolák vezetőit, hogy a jövő tanévtől kezdve további intézkedésig a tanulók nem kötelesek vásárolni nyelvtani, számtani, mértani és élelmiszertankönyvet. A rendelet megalkotása az, hogy a kormány ezzel is könnyíteni óhajt az anyagi anyagi gondokkal küzdő szülőkön.

Élelmiszer-küldés a hadifoglyoknak. A Hadifoglyokat Gyámoltató és Tüdősít Hivatalának sikerült nagy áldozatok árán Oroszországban lévő hadifoglyok részére nagyobb mennyiségű élelmiszert megszerezni Dániában. Az élelmiszerek bádódobozokba zárt konzervekből állnak és így nem romlandók. A hivatali ezeket az élelmiszereket: 6-féle csomagolásban hozza forgalomba és pedig az 1. számú csomag 3 doboz 1-1 kg. kondenzált tejet tartalmaz és az ára 16 K. 50 f. 2. számú csomag 2 doboz 1-1 kg. zsíros sertéshusból áll és ára 25 K. 50 f. 3. számú csomag 1 doboz 1 kg. zsíros sertéshús és 1 doboz 1 kg. kondenzált tejet tartalmaz. Ára 18 K. 4. számú csomag 1 doboz 1 kg. kondenzált tej, 1 doboz 1 kg. zsíros sertéshús, 1 doboz 1 kg. marhahús és 1 doboz 1/2 kg. vaj, ára 36 K. 5. számú csomag pipadoboznyóból és egy pipából áll, ára 12 K. 6. számú csomag szivert és cigarettát tartalmaz, ára 36 K. — A Hadifoglyokat gyámoltató és Tüdősít Hivatal (IX., Üllői-ut. 1.) elvállalja ezeknek az élelmi zereknek Dániában való megrendelését és gondoskodik azoknak a hadifoglyokhoz leendő a küldéséről, ha a hosszátartozók a küldendő csomag árát postautalványon a hivatal postárához (IX., Ráday-utca 16.) beküldik és magán az utalványelvényen közlik, melyik számú csomag küldését kívánják és milyen esred, milyen késleltetési, milyen renzu stb. hadifogly részére. Ezek az adatok különös figyelemmel a hadifogly pontos címére feltüntetül az utalványelvényen közöndök, mert a hivatalnak technikai okokból nem áll módjában a külön érkező leveleket és külön értező utalványozót összegezket kezelni. Ha a költsémet az utalvány elvényre ki nem írt, a pénz p-nyos levélben küldendő. Köszli meg a hivatal a hozzátartozókkal, hogy az esetben, ha a hadifogly az illető hadifogly táborból időközben máshova helyeztetet, a csomag tartalma a fogolytáborban levők között lesz elosztva. Utánküldés nem lehetséges. Felhívja végül a hivatal a hozzátartozókat, hogy hasonló megrendelésekkel a Wien Gezeinsames Zentralnachweisebureauhoz ne forduljanak, mert magyar illetőségű hadifoglyok részére egyedül a hivatal illetékes az élelmiszerek beszerzése és összeállítására.

Adomány. A Muzemok és Könyvtárak Országos Tanácsának Népkönyvtári bizottsága a lévai iparostanonciskolának legújabb kiadványából, 55 korona értékben, igen szép és érdekes műveket küldött ajánlékta.

Katonai lovak kiadása és árverése. A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete folytán a lévai gíppuskás tanfolyam lövelőmányaiból 12 darab 10 mezőgazdasági munkára egyes gazdáknak Léván és környékére kiadható úgy módon, hogy azok szükség esetén bármikor bevonulhatók legyeket. Egyszermind 2, harctéri csolgátra teljesen alkalmazható előárverésére rendelkezett el. Az árverés 1917. július 21-én délelőtt 10 órakor lesz Léván a barakokban.

Nem lesz rekvirálás. A kormány a természetek zár alá vételéről kiadott rendelettel legújában akként módosította, hogy ha a termelőt cséplés után fölös gabonájukat átadják a bizományosoknak, akkor felesleges teszik ezzel az őket annyira zaklató rekvirálásokat és amennyiben igazolni tudják azt, hogy a fő ősegeket tényleg át is adják, akkor megkímélik magukat a rekvirálásoktól és ez esetben rekvirálás tényleg nem is lesz. Mindenkin jól fel fogott érdeke tehát fölöslegét a cséplés után nyomban eladni, ezzel ugyanis három előnye van: azonnal megkapja a pénzt, szabadon választhatja meg a kereskedő a bizományosok sorából és megkíméli magát a zaklató rekvirálásoktól.

Élelmiszerek postai szállítása. A nagyközönség még mindig nincs tisztában, hogy egyes élelmiszerek postán való elküldése nem ütközik-e a fennálló törvényes rendelkezésekbe? Illetékes helyről azt közlik, hogy a magyar szent korona országainak területén belül a postai szállításhoz semmiféle korlátozás nem áll fenn. E szerint belföldön minden árut és élelmiszert szabad postán feladni; tehát azokat a cikkeket is, amelyeknek vasuton, hajón, vagy tengeren való szállításához a rendeletekben előírt szállítási igazolvány feltételül szükséges.

A frontok hosszúsága. A jelenlegi háborús front 4550 kilométer hosszú. A frontszakaszok így oszlanak meg: Belgium 85, Franciaország 230, Oroszország 425, Oroszország 1700, Oroszország 420, Szerbia és Montenegró 1000, Egyiptom 200 kilométer.

Tilos a harctéri exhumálás. A hadügyminiszter rendelete értelmében a hadseregőparancsnokság a harctéren esettek és elhaltak exhumálását a nyári hőszégre való tekintettel egészségügyi szempontból a hadművelleti és hadtáptérelleteken október hó 1-ig tiltotta.

Amoniakszóda, kristályszóda és marónátrón készletek bejelentendők, a bejelentési lapot a beszerzési hivatali kereskedelmi és iparkamarául kaphatók.

A mozi ma egy érdekes dán filmmel fogja szórakoztatni a közönséget, amelynek címe *„Az örök bűn”* s melyben Henry Porten játssa a főszerepet. A humoros részt *Mie a szolga* k-csátja böhözt legja képviseli. Az előadást háborús híradó vezeti be, mely a legújabb harctéri felvételeket fogja bemutatni.

Dr. Gergely Fülöp kör- és pályasorvos 1917. év augusztus hó 1-től Teloki-utca 7 sz. alatt (néhai Dr. Weinberger-téle ház) lakik.

Jótekonyság.

A d a k o z á s.

A kereskedő- és iparostanonc iskolák felügyelő bizottsága által a jó magaviseletű és kiváló szorgalmas tanoncok megjutalmazása céljából kibocsátott gyűjtő-ívon a következő adományok folytak be: Lévai Takarékpénztár 50 K., Korn Postvérek, Lévai Takarékek és Hitelintézet, a lévai uradalom főpénztára, Lévai Kereskedelmi Bank 20—20 K., a Barszegyei Népbank, Goldstein Henrik, Knapp Dávid, Kostyák József, Boros Gyula, Szauer Izidor, Fertikó József, a Kácsi József fia szappangyár, Borosányi és Csernák 10—10 K., Singer Izidor, Wilhelm Mór, Polák Emil 5—5 K., Nyitrai és Tára r. t., Kovács Samu, Weiss Miksa 4—4 K., Laufer Béla, Klein Sándor, Grotte Vilmos, Bumenthal Jónás 3—3 K., Vámos Mór, Kempfner Izidor, Wilhelm Béla, Haskach Samu, Schönschein Henrik, Amstetter Lora, Schück Gyula, Hamburger József, Wiczek Salsmon, Fidy Lajos, Kürti Gusztáv, Weiss Salsmon, Steiner Sándor, Weiss Simon, Frommer Mór, Kertész Lajos, Holzmann Bódog 2—2 K. — Összesen: 295 korona.

— A jótékú adományokért a felügyelő bizottság az uton fejezi ki őszinte és hálás köszönetét.

4282—1917. szám.

Hirdetmény.

Közöndök tessow, hogy Taub Lipó's atóda kézi zálogüzletében eladogositott, 1916. november hó 30-ig lejárt és ki nem váltott, sem meg nem hosszabbított zálogüzletésűségű tárgyak a Mártonffy-üzlettel lekötött tárgyak a hatóság közútcában levő zálogüzletben a hatóság közbenjöttével a folyó 1917. évi július hó 30 án d. e. 9 órakor tartandó árverésen előárveres-tetnek.

Az árverés alá kerülő tárgyak jegyzőke a városi székház hirdetményi tábláján, valamint a zálogüzlet helyiségének kapuján van kifüggesztve. E zálogtárgyak az árverés megkezdéséig visszaválthatók.

Léva, 1917. évi július hó 13. **Bódogh Lajos,** polgármester.

3468.—1917. szám.

Hirdetmény.

Főkérám Léva r. t. város lakosságát, hogy a folyó július hóra kiosztott cukor, szappan és kávé jegyek ellenében azon cikkelt július hó 20-ig napjig mindenké bevésszárolja, mert az illető előárúsító kereskedők arról július 21-én már beazamolni kötelesek s a jövő havi kiosztásra az előkészenlétek már meg kell kezdjen. Ezeknél fogva az összes kicsinybeni előárúsítókat főhívom, hogy havi számadásaikat július hó 21-én készítse el és „Engel József és fia” hatósági megbízott szótársónál nyújtsák be.

Léva, 1917 évi július hó 12. **Bódogh Lajos,** polgármester.

4211—1917. szám

Hirdetmény.

Baravármegye Alispánjának 6893/1917. sz. meghagyása folytán az Orsz. Közlekedési hivatal alábbi rendeletét teszem közhírré:

Miután az 1917. évi terméské átvételére az Alispán által megalkotandó Bizottságok még nem kezdhetik meg működésüket, addig is feljogosítottak a termelő, miképp terményeik feleslegét a Hirdetmény bármely bizományosának eladhatják, ezek bizonyos minőségűket az általam láttaozott bizonyítvánnyal igazolni kötelesek: a bizományos a megvett készletről köteles átvételi elismervényt és az eddigi maximális árat az átvételkor készpénzben kifizetni s ha később magasabb ár fog megállapittatni, a különbözetet köteles a bizományos utólag megtéríteni. A termelő az átvételi elismervényt megőrizni köteles s a helyszínen eljáró Bizottságunk feladatni tartozik.

Kelt Léván, 1917. évi július hó 10. napján. **Bódogh Lajos,** polgármester.

1364—1917. sz.

Árverési hirdetmény.

Bikköskút községben az 1883. évi XX. t. c. 3 §-ának rendelkezése alá tartozó föld-birtokán (66 kat. hold, ordó 155 kat. hold mezőeség) gyakorlatilag vadászati jog folyó évi július 18-án d. n. 2 órakor Bikköskút község bíró házául tartandó árverésen 1917. aug. 1-től kezdődőleg hat és fél évre haszonbérbe adati fog.

Kikiáltási ár 41 K. Bántápnéz 41 K. Az árverés többi feltételei a geletnaki körjegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Bikköskút, 1917. július 5. **Községi előjáróság.**

Füüdövendéglő

bérbeadó 1918. január 1-től Bővebbet a tulajdonosnál. Cim a kiadóhivatalban.

Kulcsárnőnek

vagy házvezetőnőnek menne egy intelligens szorgalmas 34 éves római kath. nő, aki kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. A varráshoz is ért és önnállóan szab is. Kitűnően főz, mos, vasal, takarít. Ha magával viheti 3 éves kis leánygyermekét, ugy nagyon mérsékelt díjért menne el. Czím. T. D. Léva Barszegye, Schoeller utca 24. szám.

Eladó szőlő.

Közép Ó-Léván két egymás melletti parcellából álló szőlő eladó. Bővebbet — bet Budai Maténál Léván. —

Tanonek kerestetik.

Keresek egy jó házból való fiut tanulóknak, teljes ellátással, **Szperni András fodrász Kőrömbánya főtér 12 sz.**

Kiadó lakás.

Emeleti lakás, 3 utca és 1 udvari szoba. bérbeadó. Bővebbet **Boleman** gyógyszerárban, Léván.

KATONA SÓSBORSZESZ.

Legujabb, nagyon erős sóbszesz. Kis üveg 1 K 30 f. dupla üveg 2 K. 20 f. Ezt kerjék mindenütt! A hol nem kapható, oda postán 10 kis vgy 6 nagy üveget tizenhárom koronáért küld ingyen iadában a készítő

KATRENYÁK JÁNOS
gyógyszerész ZSARNÓCZA.

Kiadó üzlet.

Léván a Kazinczi- és Széchényi utcák sarkán levő uradalmi épületben 2 üzlethelyiség 1917. január hó 1-től bérbeadó. Bővebb fevilágosítás a léva uradalmi irodában — nyerhető. —

P á l m a

Egy 4 méter magas legyezőpálma helyszüke miatt eladó. Báthy László-tér 3.

Bérbeadó :

3 lakásból álló Mártonfy-utca 16. számú ház — mely 16 éven át zálogház volt — esetleg eladó. — Továbbá: Kákai-Villa sorban — télenyáron lakható — 2 szoba, előszoba, présház és jó borpinczéből álló épület, külön gyümölcsös udvarral, a hozzátartozó csemege és borfajokkal kiülletett szállóterülettel jutányos áron eladó. Bővebbet Forgacs Mihály tulajdonosnál. —

Kiadó üzlet.

Kazinczy-utca 1. számú házamban 1 üzleti helyiség mellette levő raktárral f. év okt. hó 1-től kiadó. **Klain Ödön.**

G y ó g y h e l y .

Stubnya-fürdő

(Felsőmagyarország.)

Keneőfürdő rhema és ischlas ellen betegségeknek. Fővona'on 5 órai ut Budapestől.

10

Berlin-Oderberg Ruttkán át Kórház megújult és így az egész fürdője ep a n é. kőzönseg rendelkezésre áll. Elmelzéséről a fürdőirtos gondoskodott. Fe'vilagos tást díjta 'anu' az igazgatóság.

Kulcsár kerestetik.

Rudnay Béla gazdasága Alsószemenben nős vagy nőtlen kulcsárt keres. Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve

Reitter Oszkár

nagybecskerei ny. főkapitány és fajbaromfi tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKANIN“

Patkányirtó-szer, (nem mérég) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmúl minden más irtószer.

1 doboz ára 5 korona

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve Ismertető prospectust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a **PATKANIN** gyár egyedüli elarúsítója a Torontáli Agrarbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPÍTÁTOTY 1861. LÉVÁN. TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárnk. Naponta friss felvágottak. Főtt prágai sonka, teavaj. Legjobb minőségű kávék. „Gloria“ pörkölt kávé különlegesség. Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb. Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárnk és konyhafelszerelési cikkek.

aluminium, sphinx, zomancozott lemez és öntöttvas konyhaedények modern háztartási cikkek. Vilámes főzödedények, forralók és vasalók

G A Z D A S Á G I C I K K E K :

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczélvilla, fűrés, ojtókés, metezőolló, ágfűrés, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Összes kerti-, mezőgazdasági, méhészeti és tejgazdasági szerszámok.

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horganyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára. —

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léván.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiállítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gözcséplő készletek, eredeti Mellichárféle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek Világhíru **RAPID** láncoskutat.

Legjobb minőségű tázarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakbar.